

# Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 47.

Vydána dne 6. prosince 1951.

Cena Kčs 2.—.

## O B S A H:

- (92 — 96.) **92.** Zákon o branné výchově. — **93.** Zákon o státním svátku, o dnech pracovního klidu a o památných a významných dnech. — **94.** Nařízení, kterým se zrušuje ústřední výzkumu a technického rozvoje a ústředna hmotného zásobování. — **95.** Nařízení, kterým se vydává statut státního úřadu plánovacího. — **96.** Vyhlaška o druhém vydání drobných peněz papírových po 20 Kčs s datem 1. května 1949 a po 50 Kčs s datem 29. srpna 1950.

**92.**

**Zákon**  
**ze dne 2. listopadu 1951**  
o branné výchově.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

## Účel branné výchovy.

## § 1.

Účelem branné výchovy je zajištění řádné přípravy nejširších vrstev pracujícího lidu k plnění úkolů obrany vlasti, prohloubení jednoty pracujícího lidu s lidově demokratickou armádou, výchova pracujícího lidu k věrnosti a spojeneckému svazku se Sovětským svazem a se státy lidové demokracie, zvýšení jeho odhadlanosti a schopnosti k obraně vlasti a tím i úsilí o zajištění světového míru.

## § 2.

Plnění těchto úkolů se zajišťuje politickou, tělesnou a vojenskou přípravou především na podkladě dobrovolné účasti nejširších vrstev pracujícího lidu.

## Provádění branné výchovy.

## § 3.

(1) Branná výchova se provádí:

- ve školách,
- ve střediscích pracujícího dorostu a jiných zařízeních plnících obdobné úkoly (dále jen „střediska“),
- v dobrovolných organisacích.

(2) Zásadní směrnice pro provádění branné výchovy stanoví ministerstvo národní obrany v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady; podrobnosti k nim stanoví příslušné ústřední úřady a pokud jde o dobrovolné organisace, Svaz pro spolupráci s armádou.

## § 4.

Branná výchova ve školách a ve střediscích je povinná.

## § 5.

## Svaz pro spolupráci s armádou.

(1) Aby mohla být řádně prováděna branná výchova v dobrovolných organisacích, zřizuje se Svaz pro spolupráci s armádou (dále jen „Svaz“), který je právnickou osobou.

(2) Svaz zejména organisuje, řídí a kontroluje provádění branné výchovy v dobrovolných organisacích, které se staly členy Svazu a jež pověřil jejím prováděním.

(3) Organisační řád Svazu stanoví vláda.

## § 6.

## Používání budov a pozemků k branné výchově.

K branné výchově lze používat pozemků, budov a zařízení, které jsou ve vlastnictví státu nebo dobrovolných organisací, a to v rozsahu a za podmínek, které stanoví ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra a se zúčastněnými ústředními úřady.

## § 7.

## Nemocenská a úrazová péče.

(1) Osoby, které při provádění branné výchovy utrpěly úraz nebo onemocnely a nejsou účastníky vojenské nemocenské péče, mají nárok na dávky nemocenského pojištění podle

zákonu o národním pojištění, i když nejsou podle něho pojištěny.

(2) Stanou-li se dotčené osoby následkem úrazu nebo onemocnění výše uvedeného nezpůsobilými k výkonu povolání, mají nárok na znopatření podle zákona č. 164/1946 Sb., o péti o vojenské a válečné poškozence a oběti války a fašistické persekuce, pokud nemají nárok na zaopatření (důchod) podle jiných pro ně příznivějších právních předpisů. Zejmély-li dotčené osoby následkem úrazu nebo onemocnění výše uvedeného, mají pozůstatí po nich obdobné nároky.

(3) Podrobnosti k provedení ustanovení odstavců 1 a 2, jakož i případné výjimky stanoví ministerstvo pracovních sil v dohodě s příslušnými ústředními úřady a Revolučním odborovým hnutím, a to pokud jde o opatření obecné povahy, vyhláškou v úředním listě.

#### § 8.

##### Osvobození od daní, dávek a poplatků.

Právní a úřední úkony, jichž je třeba k provádění tohoto zákona, jsou osvobozeny od daní, dávek a poplatků.

#### § 9.

##### Náklady branné výchovy.

Náklady na provádění branné výchovy hradí dobrovolné organizace zásadně z vlastních prostředků; nedostačují-li tyto prostředky, hradí neuhraněné náklady Svaz. Neuhraněné náklady Svazu hradí stát.

##### Závěrečná ustanovení.

#### § 10.

Opatření učiněná před vyhlášením zákona a ve shodě s ním jsou platná.

#### § 11.

Zrušují se všechny předpisy, které odporují ustanovením tohoto zákona; zejména se zruší zákon č. 184/1937 Sb., o branné výchově.

#### § 12.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr národní obrany v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

**Gottwald** v. r.

**Dr. John** v. r.

**Zápotocký** v. r.

arm. gen. **Dr. Čepička** v. r.

## 93.

### Zákon

#### ze dne 2. listopadu 1951

o státním svátku, o dnech pracovního klidu a o památných a významných dnech.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

#### § 1.

##### Státní svátek.

Devátý květen, výročí osvobození Československa Sovětskou armádou, se prohlašuje za státní svátek republiky Československé.

#### § 2.

##### Dny pracovního klidu.

(1) Státní svátek je dnem pracovního klidu.

(2) Ostatními dny pracovního klidu vedle nedělí jsou:

- a) 1. leden (Nový rok),
- b) pondělí velikonoční,
- c) 1. květen (Svátek práce),
- d) 28. říjen (Den znárodnění),
- e) 25. prosinec (první svátek vánoční),
- f) 26. prosinec (druhý svátek vánoční).

(3) Pokud se dále nestanoví jinak, vztahuje se na dny pracovního klidu předpisy o nedělích.

(4) Vyžadují-li to hospodářské zájmy státu, může vláda pro jednotlivý rok stanovit, že se den pracovního klidu připadající na 28. říjen přesouvá na jiný den.

(5) Vyžadují-li to hospodářské nebo jiné důležité zájmy státu, může příslušný ústřední úřad nebo orgán jím zmocněný stanovit, že se v určitých závodech nebo provozovnách ve dnech pracovního klidu pracuje a v jakém rozsahu.

##### Významné a památné dny republiky československé.

#### § 3.

Významnými dny republiky československé jsou

- a) 25. únor,
- b) 29. srpen (Slovenské národní povstání),
- c) 7. listopad (Velká říjnová socialistická revoluce).

**§ 4.**

Památnými dny republiky československé jsou

- a) 5. červenec (slovanští věrozvěsti Cyril a Metoděj),
- b) 6. červenec (Mistr Jan Hus).

**§ 5.**

Významné a památné dny republiky československé jsou dny pracovními.

**§ 6.****Mzdová úprava.**

(1) Za den pracovního klidu přísluší zaměstnancům náhrada výdělku.

(2) Pracují-li zaměstnanci v den pracovního klidu, který nepřipadá na neděli, přísluší jim vedle docíleného výdělku zvláštní příplatek.

(3) Podrobnosti k provedení těchto ustanovení, jakož i potřebné výjimky se stanoví podle předpisů o řízení státní mzdové politiky.

**Ustanovení závěrečná.****§ 7.**

Zrušují se všechny dosavadní předpisy v oboru svátkového práva.

**§ 8.**

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1952; provedou jej všichni členové vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Ševčík v. r.

Bacílek v. r.

Bílek v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Gregor v. r.

Dr. Havelka v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Jonáš v. r.

Kabeš v. r.

Klement v. r.

Kopecký v. r.

Kopřiva v. r.

Krajcír v. r.

Málek v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Nepomucký v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Petr v. r.

Plojhar v. r.

Pokorný v. r.

Ing. Púčík v. r.

Dr. Rais v. r.

Smida v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

**94.****Vládní nařízení**

**ze dne 7. listopadu 1951,**

kterým se zrušuje ústředí výzkumu a technického rozvoje a ústředna hmotného zásobování.

Vláda republiky československé nařizuje se souhlasem ministra republiky podle § 1 ústavního zákona č. 47/1950 Sb., o úpravách v organizaci veřejné správy, a podle § 42 odst. 1 zákona č. 241/1948 Sb., o prvním pětiletém hospodářském plánu rozvoje Československé republiky (zákon o pětiletém plánu):

**§ 1.**

(1) Ústředí výzkumu a technického rozvoje a ústředna hmotného zásobování se zrušují a jejich působnost přechází na státní úřad plánovací.

(2) Slovenské ústředí výzkumu a technického rozvoje a slovenská ústředna hmotného zásobování se zrušují a jejich působnost přechází na slovenský plánovací úřad.

(3) Zaměstnanci zrušených úřadů budou převzati v potřebném počtu do státního úřadu plánovacího nebo do slovenského plánovacího úřadu.

**§ 2.**

Zrušují se ustanovení zákona č. 261/1949 Sb., o organizaci výzkumnictví a technického rozvoje, ve znění zákona č. 185/1950 Sb., a ustanovení vládního nařízení č. 201/1950 Sb., o hmotném zásobování, pokud jsou v rozporu s tímto nařízením nebo předpisy upravujícími úkoly a činnost státního úřadu plánovacího.

**§ 3.**

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr-předseda státního úřadu plánovacího v dohodě s ministrem financí a ostatními zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

**95.**

**Vládní nařízení  
ze dne 7. listopadu 1951.**

kterým se vydává statut státního úřadu  
plánovacího.

Za účelem dalšího zlepšení plánování národního hospodářství a s ohledem na to, že ve spojitosti s reorganisací řízení hospodářství se zvyšuje důležitost úlohy státního úřadu plánovacího, nařizuje vláda republiky Československé podle § 15 odst. 1 zákona č. 60/1949 Sb., o hospodářském plánování (plánovacího zákona) :

**§ 1.**

Státní úřad plánovací jako objektivní orgán vlády plní tyto hlavní úkoly:

- a) vypracovává a předkládá vládě ke schválení návrhy perspektivních, ročních a čtvrtletních státních národohospodářských plánů;
- b) kontroluje plnění vládou schválených státních národohospodářských plánů;
- c) zpracovává z pověření vlády i z vlastní iniciativy jednotlivé problémy národohospodářského rozvoje a předkládá vládě návrhy na jejich řešení;
- d) vypracovává a předkládá vládě ke schválení plány rozdělení hmotných zdrojů a plány zásobování národního hospodářství, jakož i normy spotřeby surovin, materiálu, paliva a energie;
- e) prověřuje plnění vládou schválených plánů rozdělení hmotných zdrojů a plánů zásobování národního hospodářství a kontroluje činnost ministerstev v oblasti zásobování a odbytu;
- f) předkládá vládě ke schválení plány tvorby státních hmotných rezerv a provádí kontrolu jejich tvorby a opatrování;
- g) plánuje a organisiuje zavádění nové techniky a předkládá vládě ke schválení plány rozvoje a zavádění nové techniky do národního hospodářství;
- h) podává vládě posudky návrhů ve všech otázkách rozvoje národního hospodářství, jež předložila jednotlivá ministerstva vládě k projednání;

- ch) podává vládě posudky o návrzích státního rozpočtu, úvěrového a pokladničko plánu;
- i) organisiuje vědecko-technickou spolupráci a výměnu technických zkušeností se správněmi státy;
- j) vypracovává základní směrnice pro plánování cen, koordinuje činnost ministerstev na poli stanovení cen, schvaluje velkoobchodní ceny hlavních druhů výrobků a předkládá vládě ke schválení návrhy maloobchodních cen hlavních druhů zboží hromadné potřeby;
- k) propracovává otázky metodiky a techniky plánování národního hospodářství;
- l) vypracovává a schvaluje methodické pokyny a formuláře pro sestavování státních národohospodářských plánů;
- m) řídí práci ministerstev na poli vypracování norem (standardů) a schvaluje normy (standardy) pro hlavní druhy průmyslových výrobků;
- n) organisiuje technicko-hospodářskou experciu pro nejdůležitější stavby našeho národního hospodářství.

**§ 2.**

Při vypracování návrhů státních národohospodářských plánů, jakož i při veškeré činnosti na poli plánování rozvoje národního hospodářství vychází státní úřad plánovací z platných zákonů, směrnic a pokynů vlády a zabezpečuje při tom:

- a) neustálý růst výrobních sil a rozvoj národního hospodářství, růst a upevňování socialistického sektoru národního hospodářství, zvýšení hmotné a kulturní úrovně pracujících;
- b) upevňování a rozvoj hospodářských styků se Sovětským svazem a lidově demokratickými státy;
- c) upevňování hospodářské nezávislosti na kapitalistických státech a upevňování obrannoschopnosti státu.

**§ 3.**

(<sup>1</sup>) Nejdůležitějším úkolem státního úřadu plánovacího je plánovité zajišťování správných vztahů v rozvoji různých odvětví a opatření nutných k tomu, aby se zabránilo vzniku disproporce v národním hospodářství.

(2) Státní úřad plánovací koordinuje v státním národně hospodářském plánu práci styčných odvětví výroby, průmyslové pravovýroby se zpracujícím průmyslem, zemědělství s průmyslem, dopravy s ostatním hospodářstvím, sladuje růst výroby s růstem spotřeby a financování výroby s jejím hmotným zajišťováním; zajišťuje správné územní rozmístování podniků, vycházejí přitom z potřeby přibližovat podniky k surovinovým zdrojům a spotřebním střediskům a zdrojům pracovních sil.

(3) Aby se předešlo poruchám v plnění státního národně hospodářského plánu, prověřuje státní úřad plánovací, jak jednotlivá ministerstva, hlavní správy a podniky plní státní národně hospodářský plán a předkládá vládě ke schválení návrhy, které vyplývají z kontroly plnění státního národně hospodářského plánu.

#### § 4.

(1) Za účelem zajištění činnosti státního úřadu plánovacího při plánování národního hospodářství a kontrole plnění státních národně hospodářských plánů předkládají mu:

- všechny ústřední úřady návrhy svých hospodářských plánů, jakož i návrhy svých finančních a úvěrových plánů, dále všechny podklady, doklady, výkazy a návrhy opatření, které státní úřad plánovací ke své práci vyžaduje;
- státní úřad statistický ve stanovených lhůtách a v stanoveném rozsahu výkazy o plnění státních národně hospodářských plánů, jakož i všechny jiné podklady, které státní úřad statistický vypracovává;
- ministerstvo financí návrh státního rozpočtu, úvěrového a pokladního plánu, výkazy o jejich plnění, jakož i jiné podklady, které státní úřad plánovací ke své práci potřebuje.

(2) K témuž účelu má státní úřad plánovací právo prověřovat plnění plánu v ministerstvech, na hlavních správách, v podnicích a na závodech, a to jak pracovníky ústředního aparátu, tak svými zvláštními zmocněnci.

#### § 5.

Struktura státního úřadu plánovacího je tato:

- státní úřad plánovací řídí ministr-předseda státního úřadu plánovacího;
- ministr-předseda státního úřadu plánovacího má náměstky, které jmenuje prezident republiky. Počet náměstků stanoví vláda;

c) oblastním orgánem státního úřadu plánovacího na Slovensku je slovenský plánovací úřad. V čele slovenského plánovacího úřadu je pověřenec-předseda slovenského plánovacího úřadu. Statut vymezující hlavní úkoly a organizační slovenského plánovacího úřadu schvaluje vláda na návrh ministra-předsedy státního úřadu plánovacího;

- u ministra-předsedy státního úřadu plánovacího je zřízeno kolegium (ústřední plánovací komise). Členy kolegia jsou náměstkové ministra-předsedy státního úřadu plánovacího, pověřenec-předseda slovenského plánovacího úřadu, někteří další vedoucí pracovníci úřadu a jednotliví odborníci mimo státní úřad plánovací, jmenovaní vládou na návrh ministra-předsedy státního úřadu plánovacího. Práci kolegia řídí ministr-předseda státního úřadu plánovacího. Usnesení kolegia jsou závazná jen na základě rozhodnutí ministra-předsedy státního úřadu plánovacího;
- u ministra-předsedy státního úřadu plánovacího je zřízena rada technicko-hospodářské expertis. Ministr-předseda státního úřadu plánovacího ji pověřuje prováděním expertisy technických projektů a rozpočtů nejdůležitějších staveb a technických i hospodářských problémů. Členy rady jmenuje vláda na návrh ministra-předsedy státního úřadu plánovacího z vědeckých pracovníků a odborníků různých odvětví. Posudky a doporučení, podepsané členy rady a projednané státním úřadem plánovacím, předkládá ministr-předseda státního úřadu plánovacího vládě;
- ústřední aparát státního úřadu plánovacího se skládá z přednostů odborů, přednostů oddělení, referentů a pomocných pracovníků;
- vnitřní organizační státního úřadu plánovacího a jeho početní stavu určuje vláda na návrh ministra-předsedy státního úřadu plánovacího.

#### § 6.

Při státním úřadě plánovacím jsou zřízeny a podle příslušných předpisů pracují tyto složky:

- Ústav pro hospodářský a sociální výzkum,
- správa státní rezervy,
- ústřední arbitrážní komise,
- úřad pro normalisaci,
- úřad pro vynálezy a zlepšovací náměty,

- f) Ústav pro technicko-hospodářskou dokumentaci,
- g) Průmyslové vydavatelství,
- h) Dělnická plánovací škola.

## § 7.

Státní úřad plánovací vydává politicko-hospodářský časopis Plánované hospodářství.

## § 8.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou je všichni členové vlády.

## Zápotocký v. r.

Široký v. r.	Kopřiva v. r.
Fierlinger v. r.	Krajcíř v. r.
Dr. Ševčík v. r.	Málek v. r.
Bacílek v. r.	Dr. Nejedlý v. r.
Bílek v. r.	Nepomucký v. r.
arm. gen. Dr. Čepička v. r.	Dr. Neuman v. r.
Dr. Dolanský v. r.	Nosek v. r.
Dr. Gregor v. r.	Petr v. r.
Dr. Havelka v. r.	Plojhar v. r.
Ing. Jankovecová v. r.	Pokorný v. r.
Jonáš v. r.	Ing. Púčík v. r.
Kabeš v. r.	Dr. Rais v. r.
Klement v. r.	Smida v. r.
Kopecký v. r.	Dr. Ing. Šlechta v. r.

## 96.

Vyhláška ministra financí  
ze dne 15. listopadu 1951

o druhém vydání drobných peněz papírových po 20 Kčs s datem 1. května 1949 a po 50 Kčs s datem 29. srpna 1950.

Ministr financí stanoví podle § 3 zákona č. 39/1948 Sb., o platidlech československé měny:

## § 1.

Státní banka československá bude vydávat kromě papírových dvacetikorun a paděsátikorun, jejichž popisy byly uveřejněny vyhláškami ministra financí č. 259/1949 Sb., o vydání drobných peněz papírových po 20 Kčs s datem 1. května 1949, a č. 158/1950 Sb., o vydání drobných peněz papírových po 50 Kčs s datem 29. srpna 1950, tyto dvacetikoruny a paděsátikoruny též ve druhém vydání. Dvacetikoruny a paděsátikoruny druhého vydání se liší od dosavadních tím, že jsou tištěny na papíře bez vtroušených barevných vláken a že dvacetikoruny mají nové firemní označení „TISKÁRNA BANKOVEK STÁTNÍ BANKY ČESKO-SLOVENSKÉ — PRAHA“.

## § 2.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Kabeš v. r.